

[Socialministeren]

Jeg har gentagne gange givet udtryk for, at der i socialministeriet arbejdes med udformning af et socialindkomstbegreb. Dette arbejde nærmer sig nu sin afslutning, og i forbindelse hermed er det min hensigt at tage stilling til, hvilke ændringer dette indkomstbegreb giver anledning til i de gældende bestemmelser om betaling for offentlige ydelser, herunder ikke mindst reglerne om forældrebetalingen i daginstitutioner.

Om enkeltheder i forslaget til folketingsbeslutning og bemærkningerne hertil vil jeg i øvrigt kort nævne, at jeg ikke forstår forslaget sidste afsnit, hvorefter forhøjelsen af forældrebetalingen skal modsvares af en tilsvarende nedsættelse af statsrefusionen.

Efter de gældende regler deles de udgifter ved daginstitutionsoophold, ganske vist inden for maksimumsgrænserne, der ikke dækkes af forældrebetaling, ligeligt mellem stat og kommune. Det er den udgiftsfordeling, der som alt overvejende hovedregel gælder inden for hele bistandslovens område, og jeg kan ikke se nogen grund til, at en ændring i forældrebetaling skulle kombineres med en ændring i byrdefordelingen mellem stat og kommune.

Så vil jeg lige korrigere oplysningen i bemærkningerne om, at en vuggestueplads giver en familie et offentligt tilskud på 40.000–50.000 kr. om året. De talmæssige oplysninger, socialministeriet ligger inde med, viser, at det offentliges bruttoudgift ved en vuggestueplads minus forældrebetaling gennemsnitligt udgør omkring 30.000 kr. om året.

Lad mig endelig i forbindelse med de afsluttende bemærkninger til beslutningsforslaget sige, at jeg er indforstået med, at man i forbindelse med tildeling af fripladser skal tilstræbe anvendelse af et indkomstbegreb, der er praktisk for den sociale administration. Men jeg skal samtidig gøre opmærksom på, at det specielt på daginstitutionsområdet kan give utilsigtede resultater, hvis man ubetinget lægger den seneste selvangivelse til grund, idet småbørnsfamilierne typisk vil befinde sig på et stadium, hvor der sker kraftige indtægtsstigninger fra det ene skatteår til det næste. Jeg behøver blot at nævne børn, hvis forældre det ene år er uddannelsessøgende og altså hører til blandt dem, der skal have fuld friplads, mens de i det følgende år begge er beskæftiget som færdiguddannede

med fuld løn og altså ikke bør nyde godt af nogen lempelse i betalingen. Dette er blot et eksempel, der viser, hvor nøje man skal tænke sig om, når man fastlægger regler for forældrebetalingen, og det er dette, jeg gerne vil forbeholde mig ret til, inden jeg kommer med eventuelle forslag på dette område.

Hans Hækkerup (S):

Formålet med dette forslag fra venstre er jo dels at spare 3 gange 110 mill. kr. på finansloven gennem en forhøjelse af forældrebetalingen i daginstitutionerne, dels at gøre det dyrere for børnefamilierne at have børn i daginstitution. Derved kommer man jo til at tilskynde en af forældrene – og det vil jo som oftest blive kvinden – til at forlade arbejdsstyrken. Den tankegang ligger uendelig fjernt fra socialdemokratiets, og, hvad der er meget værre, den bygger på en fundamental misforståelse omkring de offentlige tilskud.

I bemærkningerne til lovforslaget siges det, at der gennem store offentlige tilskud tilskyndes til udearbejde, mens der ikke samtidig gives tilskud til de familier, der selv klarer pasningen af deres børn. Her kunne jeg så gentage det, jeg sagde før, da vi behandlede kristeligt folkepartis forslag, at de over skatterne er med til at betale for daginstitutionerne, og at det faktisk er sådan, at den mindtægt, som man får i en familie, når begge ægtefæller er udearbejdende, næsten helt forsvinder, den spises op af skatter, daginstitutionsbetaling, transportudgifter og meget andet. Og forslaget her vil jo betyde, at den yderligere indskrænkes.

Måske burde man også i venstre tænke lidt over, at vi i de sidste mange år har set en ændring i kvindernes erhvervsdeltagelse, som ikke bare kan forklares ud fra rent økonomiske motiver, men som har noget at gøre med, at mange kvinder har opnået en uddannelse, med ønsket om øget ligestilling. Jeg tror, at selv om man nu forestillede sig, at dette forslag fra venstre blev vedtaget, ville man ikke være i stand til at ændre den udvikling ret meget. Forslagets virkning ville først og fremmest blive, at man lagde yderligere økonomiske byrder på børnefamilierne.

Faktisk er det sådan, at forslaget for en familie med et barn i vuggestue og et i børnehave – de vil i forvejen typisk betale ca. 15.000 kr. om året til daginstitutioner – vil